

รายวิชา การงานอาชีพ

รหัสวิชา ง๒๓๑๐๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ เส้นทางสู่อาชีพ

เรื่อง สำรวจโลกอาชีพรอบด้าน
และการจำแนกอาชีพ สู่สายงานที่ใช้

ครูผู้สอน ปทุมทิพย์ นาคราช

เรื่องสำรวจโลกอาชีพรอบด้าน และการจำแนกอาชีพ สู่สายงานที่ใช้

จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. อธิบายแหล่งข้อมูล ลักษณะงาน คุณสมบัติ และแนวโน้มความต้องการแรงงานของอาชีพต่าง ๆ ได้
๒. อธิบายกลุ่มอาชีพ และสายงาน พร้อมทั้งความสัมพันธ์กับการเรียนต่อได้

จุดประสงค์การเรียนรู้

๓. ค้นคว้า และรวบรวมข้อมูลอาชีพจากแหล่งข้อมูลที่น่าเชื่อถือได้
๔. เชื่อมโยงข้อมูลอาชีพกับความถนัด ความสนใจ และบุคลิกภาพของตนเองได้

จุดประสงค์การเรียนรู้

๕. จัดกลุ่มอาชีพจากข้อมูลที่กำหนด และนำเสนอผลได้
อย่างเป็นระบบ
๖. มีทักษะการทำงานเป็นทีม ใฝ่รู้ รู้จักหาข้อมูลจากแหล่ง
ที่ถูกต้อง และมีทัศนคติที่เปิดกว้างต่อโลกอาชีพ

จุดประสงค์การเรียนรู้

๗. มีเจตคติที่เปิดกว้าง ยอมรับคุณค่า และความสำคัญ
ของอาชีพทุกประเภท

คำถามชวนคิด

นักเรียนคิดว่าอาชีพใดกำลังมาแรงในอนาคต ?

“ถ้าอยากทำอาชีพนั้นจริง ๆ
นักเรียนจะหาข้อมูลจากที่ไหน?”

ใบความรู้ เรื่อง สํารวจโลกอาชีพรอบด้าน การจําแนกกลุ่มอาชีพ และสายงาน
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง เส้นทางสู่อาชีพ
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ และแผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง สํารวจโลกอาชีพรอบด้าน
และการจําแนกอาชีพ สู่สายงานที่ใช้
รายวิชา การงานอาชีพ รหัสวิชา ง๒๓๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

ความสําคัญของการสํารวจโลกอาชีพ

การเลือกอาชีพที่เหมาะสม ไม่ใช่เพียงการเลือกตามความฝันหรือความสนใจเท่านั้น แต่ต้องอาศัยการ
สํารวจข้อมูลอาชีพรอบด้าน ทั้งลักษณะงาน คุณสมบัติ แนวโน้มความต้องการแรงงาน และแหล่งข้อมูลที่น่า
เชื่อถือ เพื่อให้การตัดสินใจเลือกอาชีพมีความเหมาะสม สอดคล้องกับความถนัด ความสนใจ และสภาพ
สังคมเศรษฐกิจในอนาคต

แหล่งข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพ

นักเรียนสามารถค้นหาข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพได้จากหลายช่องทาง เช่น

๑. อินเทอร์เน็ต เว็บไซต์สมัครงาน, เว็บไซต์หน่วยงานรัฐ เช่น กรมการจัดหางาน, สำนักงาน
คณะกรรมการการอาชีวศึกษา

๒. คนในชุมชน การสอบถามจากคนในครอบครัว ผู้ประกอบอาชีพจริง หรือผู้ใหญ่ในท้องถิ่น

ใบความรู้

เรื่อง

สํารวจโลกอาชีพรอบด้าน และการจําแนกอาชีพ สู่สายงานที่ใช้

(สามารถดาวน์โหลดได้ที่ www.dltv.ac.th)

ความสำคัญของ การสำรวจโลกอาชีพ

ความสำคัญของการสำรวจโลกอาชีพ

การเลือกอาชีพที่เหมาะสมไม่ใช่เพียงการเลือกตาม **ความฝันหรือความสนใจเท่านั้น** แต่ต้องอาศัยการสำรวจข้อมูล อาชีพรอบด้านทั้งลักษณะงาน คุณสมบัติ แนวโน้มความต้องการ แรงงาน และแหล่งข้อมูลที่น่าเชื่อถือ เพื่อให้การตัดสินใจเลือก อาชีพมีความเหมาะสม สอดคล้องกับความถนัด ความสนใจ และสภาพสังคมเศรษฐกิจในอนาคต

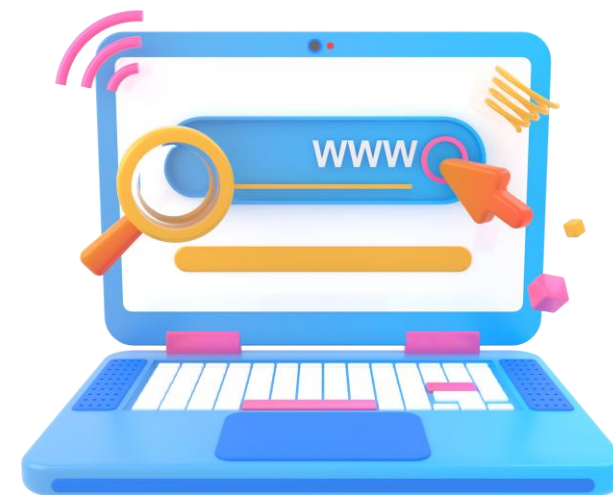

แหล่งข้อมูล เกี่ยวกับอาชีพ

๑. อินเทอร์เน็ต

เว็บไซต์สมัครงาน, เว็บไซต์หน่วยงานรัฐ
เช่น กรมการจัดหางาน, สำนักงานคณะกรรมการ
การอาชีวศึกษา

๒. คนในชุมชน

การสอบถามจากคนในครอบครัว ผู้ประกอบ
อาชีพจริง หรือผู้ใหญ่ในท้องถิ่น

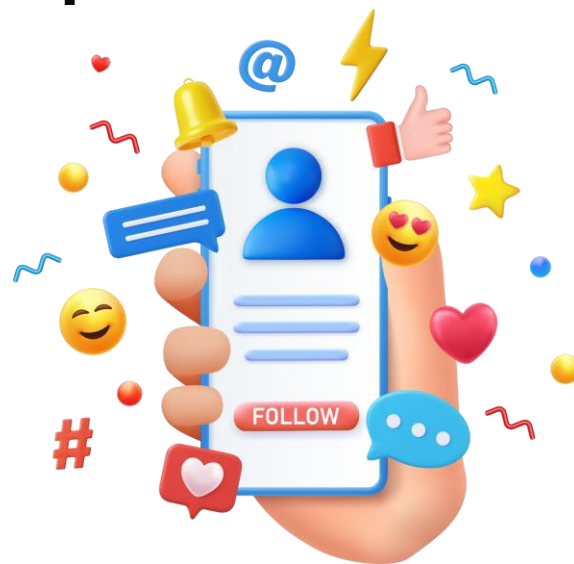
๓. หนังสือ และสื่อสิ่งพิมพ์

คู่มือแนะแนวอาชีพ หนังสือสารคดี บทความ

๔. สื่อออนไลน์ และโซเชียลมีเดีย

คลิปสัมภาษณ์อาชีพ ช่อง YouTube
ที่น่าสนใจอาชีพใหม่ ๆ หรือ เทรนด์แรงงาน

ลักษณะงาน

และคุณสมบัติของอาชีพต่าง ๆ

ลักษณะงาน และคุณสมบัติของอาชีพต่าง ๆ

แต่ละอาชีพจะมีลักษณะงาน และคุณสมบัติที่แตกต่างกัน เช่น

» ครู

ลักษณะงาน = สอน, ถ่ายทอดความรู้, ดูแลนักเรียน

คุณสมบัติ = รักการสอน, อดทน, สื่อสารเก่ง

» แพทย์

ลักษณะงาน = ตรวจ, วินิจฉัย, รักษา

คุณสมบัติ = รอบคอบ, มีความรู้ทางวิทยาศาสตร์สูง,

มีจริยธรรม

ลักษณะงาน และคุณสมบัติของอาชีพต่าง ๆ

แต่ละอาชีพจะมีลักษณะงาน และคุณสมบัติที่แตกต่างกัน เช่น

» โปรแกรมเมอร์ ลักษณะงาน = เขียนโปรแกรม, พัฒนาระบบ
คุณสมบัติ = คิดวิเคราะห์เก่ง, ใช้เทคโนโลยีคล่อง

» เกษตรกรสมัยใหม่ ลักษณะงาน = เพาะปลูกด้วยเทคโนโลยีสมัยใหม่
คุณสมบัติ = รู้จักใช้เครื่องจักร, การตลาดออนไลน์

แนวโน้มความต้องการแรงงาน ในปัจจุบัน และอนาคต

แนวโน้มความต้องการแรงงาน ในปัจจุบัน

ปัจจุบัน มีความต้องการแรงงานด้านบริการ, การค้า
ออนไลน์, ดิจิทัลคอนเทนต์, โลจิสติกส์

แนวโน้มความต้องการแรงงาน ในปัจจุบัน

อนาคต แนวโน้มอาชีพที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยี เช่น AI, หุ่นยนต์, พลังงานสะอาด, การแพทย์และสุขภาพ
ผู้สูงอายุ

แนวโน้มความต้องการแรงงาน ในปัจจุบัน

อาชีพที่มีความต้องการต่อเนื่อง ครู , แพทย์ ,
วิศวกร , พยาบาล , ช่างเทคนิค

ความสัมพันธ์ของข้อมูลโลกอาชีพ กับการเลือกอาชีพที่เหมาะสม

ความสัมพันธ์ของข้อมูลโลกอาชีพ กับการเลือกอาชีพที่เหมาะสม

การรู้ข้อมูลอาชีพรอบด้านจะช่วยให้นักเรียนสามารถ

- ประเมินว่าอาชีพที่สนใจสอดคล้องกับความถนัด และบุคลิกของตนเองหรือไม่
- พิจารณาแนวโน้มตลาดแรงงานว่ามีโอกาสทำงานจริง หรือไม่
- ตัดสินใจเลือกเส้นทางการเรียนต่อให้เหมาะสม

การจําแนกกลุ่มอาชีพ และตัวอย่างสายงาน

๑. กลุ่มวิชาการ / วิชาชีพอิสระ

อาชีพในกลุ่มนี้อาศัยการเรียนรู้เชิงทฤษฎี ความรู้เชิงลึก และการวิจัยเป็นหลัก ผู้ทำงานมักต้องเรียนในระดับปริญญาตรีขึ้นไป และหลายสาขาต้องมี “ใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ” เพื่อยืนยันความสามารถ และความถูกต้องในการทำงาน เช่น แพทย์ต้องสอบใบประกอบโรคศิลป์ หรือครูต้องมีใบประกอบวิชาชีพครู

๒. กลุ่มวิชาชีพ / ช่างฝีมือ

กลุ่มนี้เน้นการลงมือปฏิบัติจริง ใช้ความชำนาญ ฝีมือ และทักษะเฉพาะด้าน เช่น การซ่อม การสร้าง การแก้ปัญหาเฉพาะหน้า ความสามารถที่สำคัญไม่ใช่แค่ความรู้เชิงทฤษฎี แต่เป็น “ความแม่นยำและความชำนาญ” จากการฝึกฝนซ้ำ ๆ

๓. กลุ่มธุรกิจ / การค้า

กลุ่มนี้เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการเงินทุน สินค้า บริการ และการตลาด ตั้งแต่ระดับเล็ก เช่น ร้านค้าออนไลน์ ไปจนถึงระดับใหญ่ เช่น บริษัทข้ามชาติ การประกอบอาชีพกลุ่มนี้ต้องมีความคิดสร้างสรรค์ กล้าเสี่ยง และมีทักษะการวางแผน

๔. กลุ่มบริการ

งานบริการเน้นการ “สร้างประสบการณ์ที่ดีให้ลูกค้า”
ผู้ทำงานจึงต้องมีบุคลิกภาพ มนุษยสัมพันธ์ และทักษะการสื่อสาร
ที่ยอดเยี่ยม อาชีพกลุ่มนี้มักเชื่อมโยงกับการท่องเที่ยว
การโรงแรม การต้อนรับ หรือการเป็นผู้ช่วยเหลือโดยตรง

ความสัมพันธ์ระหว่างการเรียนต่อ / การฝึกทักษะ กับการประกอบอาชีพ

๑. กลุ่มวิชาการ / วิชาชีพอิสระ

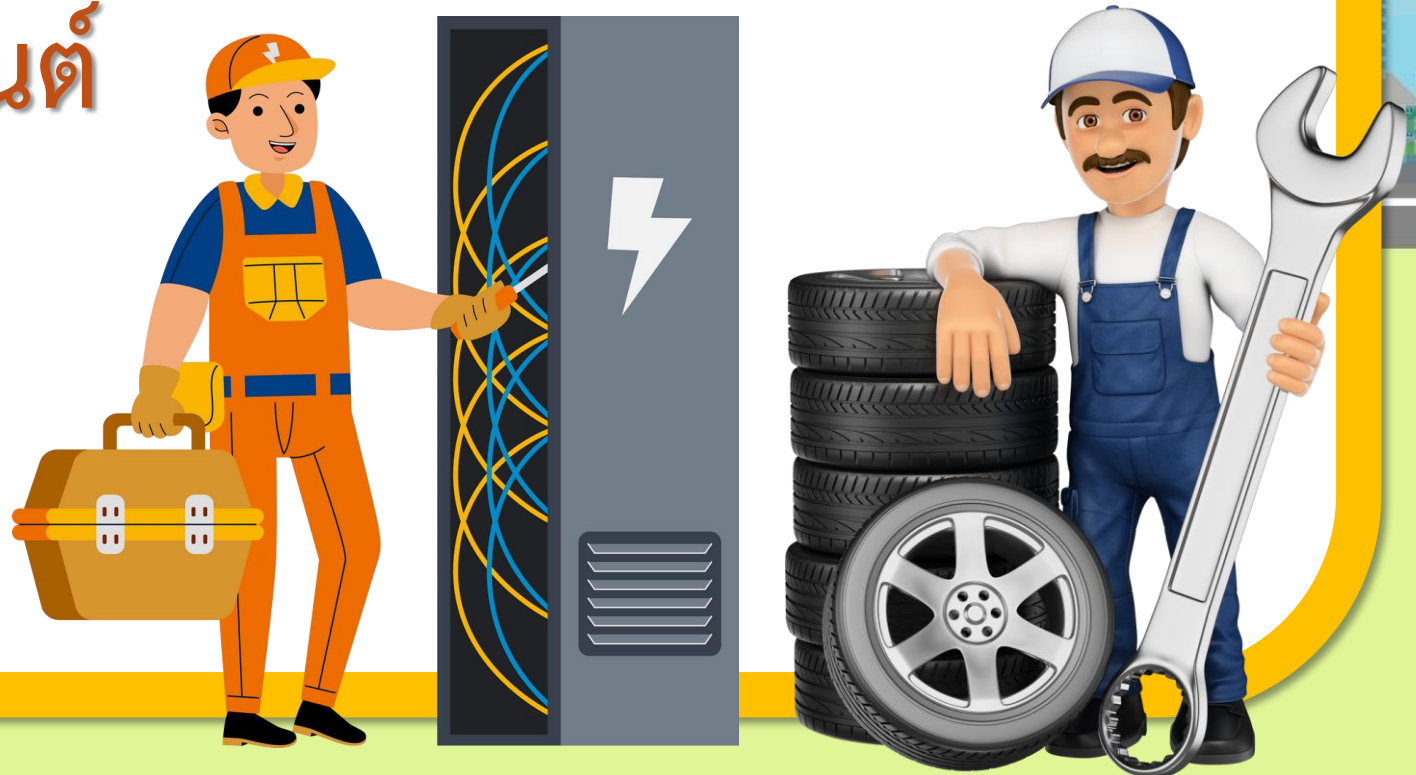
ต้องเรียนต่อในสถาบันอุดมศึกษา และสอบ
ใบประกอบวิชาชีพ เช่น แพทย์ ครู หนายความ

๒. กลุ่มวิชาชีพ / ช่างฝีมือ

เรียนต่อสายอาชีวศึกษา หรืออบรมฝึกทักษะ

เช่น ช่างไฟฟ้า ช่างยนต์

๓. กลุ่มธุรกิจ / การค้า

เรียนต่อด้านบริหาร การตลาด การบัญชี
หรือเรียนรู้จากการลงมือทำธุรกิจจริง

๔. กลุ่มบริการ

เรียนต่อด้านการท่องเที่ยว การโรงแรม นิเทศ
ศาสตร์ หรืออบรมเฉพาะทาง เช่น **หลักสูตร**
พนักงานต้อนรับ

เข้าสู่วัย

กิจกรรม

ตำรวจ

รายวิชา การงานอาชีพ ม.๓

กิจกรรมกลุ่ม เรื่อง การจัดกลุ่มอาชีพ
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง เส้นทางสู่อาชีพ
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง จำแนกอาชีพ สู่สายงานที่ใช้
รหัสวิชา ง๒๓๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

สมาชิกในกลุ่ม

๑..... ชั้น/ห้อง เลขที่
๒..... ชั้น/ห้อง เลขที่
๓..... ชั้น/ห้อง เลขที่
๔..... ชั้น/ห้อง เลขที่
๕..... ชั้น/ห้อง เลขที่
๖..... ชั้น/ห้อง เลขที่

คำชี้แจง :

๑. ครูแบ่งนักเรียนออกเป็น กลุ่มละ ๔-๕ คน (หรือตามความเหมาะสมของจำนวนนักเรียนในชั้นเรียน)
๒. ครูแจก บัตรภาพอาชีพ ให้แต่ละกลุ่ม (สุ่มหรือเลือกให้จำนวนเท่ากัน)
๓. การกิจของกลุ่ม คือ

ขั้นที่ ๑ นำบัตรภาพอาชีพมา จัดเข้ากลุ่มอาชีพหลัก ได้แก่

- กลุ่มวิชาการ/วิชาชีพอิสระ
- กลุ่มวิชาชีพ/ช่างฝีมือ
- กลุ่มธุรกิจ/การค้า
- กลุ่มบริการ

ขั้นที่ ๒ เขียนกำกับได้แต่ละอาชีพว่า

- อาชีพนั้นควรเรียนต่อในระดับใด / สาขาอะไร
- ควรฝึกทักษะด้านใดบ้าง

ขั้นที่ ๓ สรุปผลลงในกระดาษแผ่นใหญ่ โดยเขียนหัวข้อชัดเจน (กลุ่มอาชีพ, ตัวอย่างอาชีพ, เส้นทางการศึกษา/การฝึก) และติดบัตรภาพประกอบ

ขั้นที่ ๔ ตัวแทนแต่ละกลุ่มออกมา นำเสนอหน้าชั้นเรียน อธิบายการจัดกลุ่มอาชีพ พร้อมเหตุผลประกอบ

กิจกรรมกลุ่ม

เรื่อง

การจัดกลุ่มอาชีพ

(สามารถดาวน์โหลดได้ที่ www.dltv.ac.th)

กิจกรรมกลุ่ม เรื่อง การจัดกลุ่มอาชีพ

สมาชิกในกลุ่ม

- ๑..... ชั้น/ห้อง เลขที่.....
- ๒..... ชั้น/ห้อง เลขที่.....
- ๓..... ชั้น/ห้อง เลขที่.....
- ๔..... ชั้น/ห้อง เลขที่.....
- ๕..... ชั้น/ห้อง เลขที่.....
- ๖..... ชั้น/ห้อง เลขที่.....

กิจกรรมกลุ่ม เรื่อง การจัดกลุ่มอาชีพ

คำชี้แจง :

๑. ครูแบ่งนักเรียนออกเป็น กลุ่มละ ๔ - ๕ คน (หรือตามความเหมาะสมของจำนวนนักเรียนในชั้นเรียน)
๒. ครูแจก บัตรภาพอาชีพ ให้แต่ละกลุ่ม (สุ่มหรือเลือกให้จำนวนเท่ากัน)

กิจกรรมกลุ่ม เรื่อง การจัดกลุ่มอาชีพ

๓. ภารกิจของกลุ่ม คือ

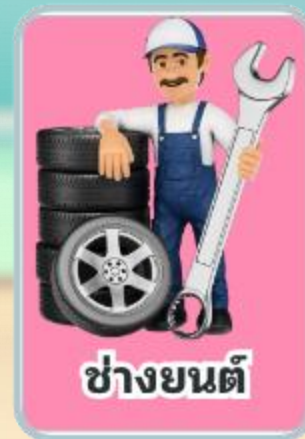
ขั้นที่ ๑ นำบัตรภาพอาชีพมา จัดเข้ากลุ่มอาชีพหลัก ได้แก่

- กลุ่มวิชาการ/วิชาชีพอิสระ
- กลุ่มวิชาชีพ/ช่างฝีมือ
- กลุ่มธุรกิจ/การค้า
- กลุ่มบริการ

ภาพอาชีพที่ครูกำหนด

(ครูผู้สอนสามารถปรับเปลี่ยนได้ตามความเหมาะสม)

ภาพอาชีพที่ครูกำหนด

(ครูผู้สอนสามารถปรับเปลี่ยนได้ตามความเหมาะสม)

ภาพอาชีพที่ครูกำหนด

(ครูผู้สอนสามารถปรับเปลี่ยนได้ตามความเหมาะสม)

พนักงานขับ
รถบริการ

ผู้ประกอบการ
SME

ทนายความ

โปรแกรมเมอร์

ช่างเสริมสวย

พนักงานดูแล
ผู้สูงอายุ

กิจกรรมกลุ่ม เรื่อง การจัดกลุ่มอาชีพ

๓. ภารกิจของกลุ่ม คือ

ขั้นที่ ๒ เขียนกำกับใต้แต่ละอาชีพว่า

- อาชีพนั้นควรเรียนต่อในระดับใด / สาขาอะไร
- ควรฝึกทักษะด้านใดบ้าง

กิจกรรมกลุ่ม เรื่อง การจัดกลุ่มอาชีพ

๓. ภารกิจของกลุ่ม คือ

ขั้นที่ ๓ สรุปผลลงในกระดาษแผ่นใหญ่ โดยเขียนหัวข้อชัดเจน (กลุ่มอาชีพ, ตัวอย่างอาชีพ, เส้นทางการเรียน/การฝึก) และติดบัตรภาพประกอบ

ขั้นที่ ๔ ตัวแทนแต่ละกลุ่มออกมา นำเสนอหน้าชั้นเรียน อธิบายการจัดกลุ่มอาชีพ พร้อมเหตุผลประกอบ

กิจกรรมกลุ่ม เรื่อง การจัดกลุ่มอาชีพ

ตัวอย่างตารางบันทึกผลการทำงานกลุ่ม

ตัวอย่างอาชีพ (จากบัตรภาพ)	กลุ่มอาชีพ	ควรเรียนต่อ/ฝึกทักษะ ด้านใด	เหตุผลประกอบ

กิจกรรมกลุ่ม เรื่อง การจัดกลุ่มอาชีพ

คำถามชวนคิด (ท้ายใบงาน)

๑. นักเรียนได้เรียนรู้อะไรจากการจำแนกกลุ่มอาชีพครั้งนี้ ?

.....

.....

.....

.....

กิจกรรมกลุ่ม เรื่อง การจัดกลุ่มอาชีพ

คำถามชวนคิด (ท้ายใบงาน)

๒. อาชีพที่นักเรียนสนใจอยู่ในกลุ่มใด และควรเรียนต่อ/ฝึกทักษะด้านใด ?

.....

.....

.....

กิจกรรมกลุ่ม เรื่อง การจัดกลุ่มอาชีพ

คำถามชวนคิด (ท้ายใบงาน)

๓. การรู้จักกลุ่มอาชีพ และสายงานช่วยให้เราเตรียมตัวสำหรับอนาคตอย่างไร?

.....

.....

.....

ลงมือทำกิจกรรมกลุ่ม เรื่อง การจัดกลุ่มอาชีพ

ตัวแทนนักเรียนนำเสนอ แลกเปลี่ยนเรียนรู้

เฉลยกิจกรรม

กลุ่มวิชาการ/วิชาชีพอิสระ

(เฉลยบัตรรูปภาพ จากการจำแนกตามกลุ่มอาชีพ)

แพทย์

นักวิทยาศาสตร์

นักออกแบบ

ทนายความ

โปรแกรมเมอร์

พยาบาล

ครู

วิศวกร

กลุ่มวิชาชีพ / ช่างฝีมือ

(ฉายาบัตรรูปภาพ จากการจำแนกตามกลุ่มอาชีพ)

ช่างไฟฟ้า

ช่างซ่อม
คอมพิวเตอร์

ช่างก่อสร้าง

ช่างตัดผม

ช่างเชื่อม

ช่างเสริมสวย

ช่างไม้

ช่างยนต์

กลุ่มธุรกิจ / การค้า

(เฉลยบัตรรูปภาพ จากการจำแนกตามกลุ่มอาชีพ)

ผู้ประกอบการ
SME

ยูทูปเบอร์ /
คอนเทนต์
ครีเอเตอร์

พ่อค้าแม่ค้า
ออนไลน์

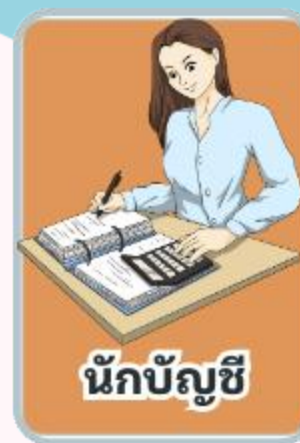
พนักงานขาย

เจ้าของร้าน
อาหาร/เชฟ

นักลงทุน /
ผู้จัดการธุรกิจ

นักบัญชี

นักการตลาด
ดิจิทัล

กลุ่มบริการ

(เฉลยบัตรรูปภาพ จากการจำแนกตามกลุ่มอาชีพ)

พนักงานขับ
รถบริการ

พนักงาน
โรงแรม

บาร์ิสต้า

มัคคุเทศก์

พนักงานดูแล
ผู้สูงอายุ

พนักงาน
ต้อนรับบน
เครื่องบิน

สรุป บทเรียน

สรุปบทเรียน

๑. วันนี้นักเรียนได้เรียนรู้อะไรบ้าง ?
๒. นักเรียนจะนำความรู้ เรื่องสำรวจโลกอาชีพรอบด้าน และการจำแนกอาชีพ สู่สายงานที่ใช้ ที่ได้เรียนมาไปใช้ในชีวิตรประจำวันอย่างไร ?

ฝึกความคิด
บทเรียนวันนี้

การสำรวจโลกอาชีพอย่างรอบด้านทำให้นักเรียน ได้รับประโยชน์หลัก ๆ ดังนี้

๑. เข้าใจลักษณะงาน และคุณสมบัติของอาชีพต่าง ๆ
๒. รู้จักแหล่งข้อมูลอาชีพที่น่าเชื่อถือ
๓. มองเห็นแนวโน้มความต้องการแรงงาน
๔. เลือกอาชีพที่เหมาะสมกับตนเอง และสังคมได้อย่างมีเหตุผล

การจำแนกกลุ่ม
อาชีพ และ
ตัวอย่างสายงาน

๑. กลุ่มวิชาการ / วิชาชีพอิสระ

๒. กลุ่มวิชาชีพ / ช่างฝีมือ

๓. กลุ่มธุรกิจ / การค้า

๔. กลุ่มบริการ

สำรวจโลกอาชีพรอบด้าน
และการจำแนกอาชีพ
สู่สายงานที่ใช้

บทเรียนครั้งต่อไป

เรื่อง

คุณลักษณะ และทักษะที่จำเป็น
ในศตวรรษที่ ๒๑

ดาวน์โหลดเอกสารเพิ่มเติมได้ที่ www.dltv.ac.th
รายวิชา การงานอาชีพ ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

สิ่งที่ต้องเตรียม

ใบความรู้

เรื่อง คุณลักษณะ และทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ ๒๑

ใบงานกลุ่ม

เรื่อง จับคู่ทักษะกับอาชีพ

ดาวน์โหลดเอกสารเพิ่มเติมได้ที่ www.dltv.ac.th
รายวิชา การงานอาชีพ ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

